

Algemene beschouwingen

1 november 2020

Solidariteit juist nu nodig!

Voorzitter, leden van de gemeenteraad, het college en inwoners van Son en Breugel,

We worden hard geraakt door de Corona crisis. We zien om ons heen de directe gevolgen van het virus voor de gezondheid van onze familie en vrienden. We zien de eenzaamheid waar zeker ouderen en alleenstaanden mee te maken krijgen. Ook heeft een fors aantal inwoners en ondernemers te maken met grote financiële onzekerheid. We kunnen er helaas niet omheen. Maar samen krijgen we het virus eronder en kunnen we zorgen dat we sterker uit deze crisis komen! Door te blijven investeren in scholen, sportgelegenheden, buurthuizen en een dorps huis houden we de voorzieningen op een hoog niveau. En we investeren in natuurontwikkeling en nemen groene maatregelen om een duurzame toekomst zeker te stellen. Juist nu!

Evenwichtige begroting

Het college is erin geslaagd een solide, evenwichtige begroting aan deze raad aan te bieden. Na de verwerking van de septembercirculaire ontstaat zelfs in alle begrotingsjaren een overschot, wat ruimte biedt voor nieuw beleid. We zijn ontzettend blij dat de zon voorzichtig doorbreekt, nadat donkere wolken zich samenpakten boven Son en Breugel. Overigens willen we wel benadrukken dat we niet te vroeg of te hard moeten juichen. De begroting is sluitend door besparingen, maar ook door het afromen van budgetten die de afgelopen jaren niet nodig bleken. Dat betekent echter wel dat het risico in de begroting toeneemt. Bovendien hangt de herverdeling van het gemeentefonds ons als kleine gemeente nog boven het hoofd als een onheilspellende donderwolk.

PvdA-GroenLinks is in ieder geval blij te zien dat het college de adviezen van deze raad uit de kadernota bespreking heeft overgenomen in deze begroting. Er zijn gelukkig géén vergaande bezuinigingen voorgesteld op de voorzieningen die ons dorp zo'n uniek duurzaam en sociaal karakter geven. Ook zijn wij tevreden met de beperkte verhoging van de OZB tarieven, die ondanks die verhoging nog steeds duidelijk onder het landelijk en regionaal gemiddelde blijven, zowel voor woningen als voor bedrijven. De lasten worden daarmee eerlijker verdeeld dan in het verleden.

Investeren

Het college kiest ervoor om onverkort te investeren in de Boerderij en sporthal in Breugel en het dorps huis in het centrum, zodat we uiteindelijk sterker uit deze crisis zullen komen, met voorzieningen op een bij ons dorp passend niveau! Wij staan pal achter deze keuze. Juist in crisistijd is het belangrijk dat de overheid zorgt voor stabiliteit en blijft investeren en daarmee de economie blijft aanjagen en ondernemers van werk voorziet. Goed dus voor onze lokale voorzieningen én voor de economie!

Sociaal domein

Er zijn in deze begroting middelen vrijgemaakt voor ambtelijke versterking op het sociaal domein. Tegelijk is er een beperkte taakstelling opgenomen op het sociaal domein. Samen met de raad wordt hard gewerkt aan een bijgestelde visie en aanpak voor het sociaal domein die de zorg voor cliënten verder moet verbeteren en tegelijk moet helpen de kosten te verlagen. De vraag naar ondersteuning blijft echter moeilijk te beïnvloeden, waarmee de taakstelling ondanks alle positieve intenties natuurlijk wel een risico blijft in de begroting.

Afvalverwerking

Naast de stijgende kosten in het sociaal domein worden in deze begroting ook de stijgende kosten voor afvalverwerking zichtbaar. Een trend die landelijk zichtbaar is en net als bij onze buurgemeenten zal ook in Son en Breugel de afvalstoffenheffing stijgen om de toenemende kosten te compenseren. Dat betekent een lastenverzwaring voor onze inwoners, die vooral inwoners met een laag inkomen relatief hard raakt. Juist deze onevenredige druk op inwoners met een laag inkomen heeft ons doen twijfelen of we niet af zouden moeten stappen van het beleid om een kostendekkend tarief te vragen voor afvalverwerking. Alles afwegende zijn wij echter tot de conclusie gekomen dat we beter gerichte maatregelen kunnen nemen om de minima verder te ontzien, dan een algehele verlaging van de tarieven naar een niveau dat niet kostendekkend is.

Schuldenproblematiek

Wij zullen bij deze begrotingsbehandeling wel steun vragen voor extra middelen voor armoedebestrijding, zodat we inwoners en ondernemers die in financiële problemen zitten extra ondersteuning kunnen bieden om door deze moeilijke tijd heen te komen. We hopen te kunnen rekenen op eenieders solidariteit, juist nu!

Het compenseren van de besparing vanuit Den Haag op de Klijsma-gelden die op initiatief van PvdA/GroenLinks volledig worden doorgezet aan de stichting Leergeld is een goede eerste stap. Stichting Leergeld kan maatwerk oplossingen leveren, zodat kinderen die opgroeien in armoede toch volop mee kunnen doen!

Maar wij willen een stap verder gaan en denken dat we door de Corona crisis en stijgende lasten niet kunnen wachten tot het nieuwe armoedebeleid volledig is uitgewerkt. Wij stellen dus al op de korte termijn extra maatregelen voor, die op een later moment kunnen worden meegenomen in het integrale armoedebeleid.

We vragen met een aantal moties die we met steun van andere partijen hebben voorbereid aandacht voor schuldenproblematiek van onze inwoners en lokale ondernemers. Ook vragen we om kwijtscheldingsnormen voor gemeentelijke belastingen te verhogen naar 120% van het bijstandsniveau, om armoede te helpen voorkomen. We willen deze maatregelen dekken met een deel van de middelen die vanuit de septembercirculaire beschikbaar komen en die nog niet in deze begroting verwerkt waren.

Zo blijft de begroting in evenwicht en blijft er voldoende ruimte om eventuele tegenvallers op te vangen, terwijl we tegelijk voorkomen dat een kleine groep inwoners kind van de rekening wordt door toenemende schuldenproblematiek.

Duurzaamheid

Door de corona crisis zouden we bijna die andere crisis vergeten waar we middenin zitten; die van klimaatverandering als gevolg van de overmatige CO2 uitstoot. Naast de extra aandacht die wij

vragen voor armoedebeleid, willen we dan ook stilstaan bij de cruciale periode die aanbreekt op het gebied van duurzaamheid.

In de komende periode stellen we de regionale energie strategie en de transitievisie warmte vast. We maken plannen hoe we op termijn van het aardgas af kunnen in Son en Breugel en hoe we op duurzame wijze in onze energiebehoefte kunnen voorzien. De implementatie van de omgevingsvisie biedt daarnaast een uitgelezen kans om stil te staan bij de manier waarop we ons dorp willen inrichten, met ruimte voor duurzame energie-opwek en natuurontwikkeling.

Wij willen het college daarbij uitdagen om de komende periode pro-actief grondbeleid te voeren. Met de strategische aankoop van gronden houden we als gemeente de regie over de ontwikkeling van ons dorp en in het bijzonder ons buitengebied. Met de gemeente aan het roer als grondeigenaar ziet PvdA/GroenLinks nadrukkelijk mogelijkheden om in het buitengebied ontwikkeling van zonneweides mogelijk te maken in combinatie met natuurontwikkeling. Ook zouden we graag zien dat het college gronden veiligstelt die nodig zijn voor uitbreiding van natuur, ondermeer in het stroomgebied van de Dommel.

Solidariteit

Samenvattend zijn we zeer tevreden met deze evenwichtige begroting, waarin de gemeente blijft investeren in een duurzaam en sociaal Son en Breugel. Wel vragen wij in het bijzonder aandacht en middelen voor de bestrijding van armoede.

Voorzitter, wij doen daarom een beroep op de solidariteit van alle 17 leden van deze gemeenteraad en alle inwoners en ondernemers in Son en Breugel. Als we allemaal naar vermogen ons steentje bijdragen, zorgen we dat we allemáál sterker uit deze crisis komen, schouder aan schouder!

Voorzitter, wij laten niemand links liggen, maar kiezen samen voor een sociale, duurzame toekomst van Son en Breugel!

PvdA/GroenLinks Son en Breugel